

De inbedding van de kunstenaar in de eigen dynamiek van Gent

Voorzet 'Actieprogramma Kunstenaarsparticipatie 2012' in Gent

BAVO

www.bavo.biz

9 november 2010

Inzet

- Beter beheer van bestaande kunstinitiatieven
- Stimuleren van spontane publiekprivate samenwerking
 - Cultureel burgerschap
- Kunst verankeren binnen ambitie bestuursakkoord
- Wegwerken gebrekkige zelfkennis bij kunstenaars

Ambitie

- Doorstart Bestuurakkoord 2007-2012
 - Cultuur ingebed in 'Algemene uitgangspunten' (§1)
 - §9 Cultuur
- Gent, stad van kennis en cultuur, toegankelijk voor iedereen

Driesporenbeleid

- **Cultuurinfrastructuur**
 - Cultuurkilometer
 - Bijlokesite, Leopoldkazerne (o.a. HISK) en Cultuursite Citadelpark
- **Cultuurevenementen**
 - Feeststad
 - Divers aanbod: Gentse feesten, I love techno, studentenleven, etc.
- **Cultuurantennes**
 - Deelgemeenten en wijken
 - Lokaal aangepaste activiteiten

Strategische doelstellingen

- De kunstenaar als buur
 - Uit de kast komen
- Eigenheid van kunst als troefkaart uitspelen
 - Dynamiserende functie
- Responsabilisatie kunstsector
 - Vrijheid en verantwoordelijkheid

Beste praktijk (1)

- Bijlokesite
- Bundeling creatieve gezelschappen en afgeleide sectoren
 - Dansgezelschappen Les Ballets C de la B en LOD
 - Kunstonderwijs KASK
 - Stadsmuseum
 - ...
- Aangepast architecturaal en ruimtelijk kader
 - Hospitaalerfgoed
 - Hedendaagse architectuur Jan De Vylder

Beste praktijk (2)

- Zuurstof voor de Brugse Poort
- Kunstgezelschappen lokaal inbedden
 - Bij de Vieze Gasten
 - Cf. Victoria Deluxe op Muide-Meulestede
- Buurtopbouwwerk wordt attractief
- Lokaal steunpunt voor herwaardering 19de eeuwse gordel
- Ontpittingsbeleid /groene sproeten

Beste praktijk (3)

- Felix van Groeningen
- Stad als filmdecor
 - Helaasheid der dingen
 - Steve + Sky
- Actieve promotie van Gent
 - Stadsmarketing
 - Versterkt door Filmfestival
- Verandert de kijk van Gentenaars zelf
 - Interne stadsmarketing
 - Cf. Kortrijksesteenweg

Historische ijkpunt

- Chambres d'Amis (1986)
- Over the Edges (1999)
- Jan Hoet
- Kunst in de huiskamers en op straat
- Geen kritiek op museum ('white cube')
- Complementair programma bij opening SMAK
 - Gentenaars spontaan winnen voor kunst
 - Van het museum naar de straat... en terug

Concurrentievoordeel

- De authenticiteit van Gent
- Voorsprong op Brugge
 - Historische erfgoed en hedendaagse activiteiten in balans
 - Cf. National Geographic, Lonely Planet
- Voorsprong op Antwerpen
 - Te gladde communicatie (Zot van A)
 - Existentieel aanbod versus chauvinisme

Resumé

- Natuurlijke dynamiek van Gent
- Rebelse geschiedenis
- Strijd tegen grote ontwikkelingen (blinde destructie)
- Bewuste, niet al te rijke middenklasse (veel studenten)
- Aanbod aansluitend op existentiële behoeften
- Kunst als katalysator

Conclusie

- Ook Gent is 'goed bezig'
- Spontane inbedding van de kunstenaar in bestuursakkoord
- Diverse actieterreinen
 - Culturele infrastructuur, evenementen, antennes, virtueel
- Aftappen van return op investering
 - Artistieke meerwaarde (Diederichsen)

Uitdagingen

- **Kunstonderwijs afstemmen op stedelijke dynamiek (1)**
 - Studenten komen weinig voorbereid op artistieke arbeidsmarkt
 - Weinig voeling met maatschappelijke vraagstukken
 - Geen kennis van doelstellingen die bestuursakkoord vooropstelt
- **Kunstenaars eisen veel aandacht (2)**
 - Sterke individuen, rebelse mentaliteit, eigenzinnig oeuvre
- **Kunstenaars eisen veel aandacht (2)**
 - Besparingen bij Vlaams ministerie voor Cultuur (Minister Schauvliege)
 - Treft de dynamiek van kunstenaars in Gent

Voorstel (1)

- Kunstenaarsuitzendkantoren
- Betere koppeling tussen artistieke arbeidskracht en maatschappelijk vraagstuk
 - Naar model uitzendarbeid
- Stimuleert ondernemerschap in de kunsten
 - Grotere afzetmarkt voor kunst
- Zelfredzaamheid van de kunstenaar
 - Benutten van artistieke vrijheid

Voorstel (2)

- Kunstmarinier
- Nieuwe stadscurator
 - Model Jan Hoet
- Kritische kwaliteit van kunst ligt niet in de individuele kunstuiting, maar wel in de context waarbinnen het verschijnt
 - Cf. Boris Groys: belang van de curator
- Individuele kunstenaar in staat stellen binnen een geschikt kader artistieke verlangens te bevredigen

Voorstel (3)

- Stedelijk protocol kunstenaarsparticipatie
- Pact met heldere afspraken tussen kunstsector en stadsbestuur
- Organiseren van alternatieve financiële middelen voor kunst
 - Kunst is rechtse hobby
 - Kunst ook betalen van rechterhand
- Zelforganisatie kunstsector
 - Anticiperen op komende initiatieven van nieuwe regering
 - Afrekening maken in eigen rangen

Leermoment

- Gentse kunstsector moet de eigen dynamiek van Gent veilig stellen
- Spontaan, eigenzinnig en met engagement
- “Het is onze ambitie om Gent op de culturele kaart te zetten als belangrijkste vernieuwer van de Vlaamse culturele scène en als stedelijk centrum waar jonge kunstenaars zich maximaal kunnen ontplooien.”
 - Bestuursakkoord 2007-2012, §9, 9.7